

L'AUBRE VIELH
Marcela Delpastre (1926 - 1998)

*Dempuei que lo tuavan , 'queu país, coma 'na bèstia, dempuei lo temps,
non n'es pas mòrt, polsa d'enguera.*

*Non creba pas, jamai ne'n 'chaba. De denaut se son levats contre se. De per costat lo butissián. Li
an dubrit las venas, que ne'n sagna de tant de segles ; sus terra e dins la mar.*

*que ne'n sagna, diriatz : mas que se'n semena dins las terras au lonh, delai la mar,
que planta sas granas, que s'enraija de còr.*

*'Queu país que laissavan per mòrt, la vespa e las moschas dessús, las romecs e l'ajauc coma 'na
gala dins sa peu,*

*la maison esventrada que fai veire sa chaminada e sas tripas au vent, la cholor de son fems - non !
N'es pas mòrt d'enguera.*

*L'aubre vielh, que diriatz que jamai lai tornarà montar la saba, tament la ruscha es crebada, la
raïç curada de vermes que tomba en pouvera per lo mitan,*

*Jamai, vengut l'estiu, n'aviá balhat tant de fuelhas, ni de flors tan perfumadas,
e nos en sovendrem de sa frucha mai de son ombra.*

*Per lo tuar, 'queu país, tant que parla sa lenga en flors de l'aubre vielh,
non n'es pas naissut lo chaçador.*

Lo tèxte qu'anem explicar es un poèma escrit per M. Delpastre qui es un autor lemosin nascuda en 1926 en Corrèza e qui defunís ujan. A pas jamai laissat son lemosin e a totjorn viscut en paisana sus la terra familiara. A publicat estudis etnologiques, recueils de contes tradicionaus e sovenirs. M. Delpastre es un daus grands poètas d'aqueu segle.

Lo tèxte se titola 'L'Aubre Vielh' e es tirat daus 'Saumes Pagans' editat en 1974. Aqueu tèxte es un laud de la lenga e cultura occitana.

Mai d'un imatge dins lo tèxte :

* Imatge dau ferutge : lo país es comparat a una 'bèstia fera' : importància dau vocabulari aici amb camp lexicau de la mort e progression dins lo vocabulari de mai en mai violent : 'tuar', 'crebar', 'dubrir las venas', 'sagnar'.

* Imatge de l'aubre qui sembla mort : 'la ruscha crebada, la raïç curada de vermes', 'que tomba en pouvera per lo mitan'. Mas, aubre viu enguera : cf imatge de l'aubre a l'estiu clafit de fuelhas e de flors perfumadas, qui dona fruta e ombra, çò que exprima la jòia e l'esper davant lo movement de renascuda qui se fa auei, la vitalitat de la creacion en lenga occitana : 'la lenga en flors de l'aubre vielh'. Aubre : simbeu de la fòrça, de la vida e dau poder. De mai, allusion au fach qu'aqueu aubre se desvelopa en defòra de la França : 'mas que se'n semena ... de còr'.

* Imatge de la maison esventrada amb vocabulari fòrt, violent ; 'tripas au vent'.

* Imatge dau chaçador : l'autor exprima aici la conviccion que tant qu'una comunautat garda la consciéncia de son identitat linguistica e culturala, garda sa vitalitat, las possibilitats de resisténcia a l'alienacion politica e economica, sas reüssidas de desvelopament.

* Allusion a las violéncias fachas au país : aqueu país a coneissut la violéncia de las guerras e de la conquesta. Se lo lemosin, coma d'autres regions d'Occitania, es demorat en defòra de la luta armada au temps de la crotzada daus Albigezes, a coneissut coma tota l'Occitania sas consequéncias : la roina brutala d'una civilisacion, d'una literatura en plen desvelopament. En mai, au segle XVI e XVII, e en 1907, a coneissut la repression de las revòltas contra la misèria, la fiscalitat, las crisis economicas. Sa situacion actuala es tanben la consequéncia d'autres formas de 'violéncias' : la dependéncia politica e economica d'un poder centrau, que l'an menat a un jos-desvelopament e a una baixa demografica.

A coneissut e coneis enguera una 'violéncia' culturala : lo refús de reconéisser son identitat linguistica dins la vida publica, dins l'ensenhament, dins l'accession aus mejans modèrnes de comunicacion de la lenga. De mai, ignorança de l'Istòria e cultura dau país, redusida a un 'folklòre' devalorisat.

Tèxte interessant permor poèma qui exprima una sofrença : dolor davant la descadença dau país tant aimat. Exprima tanben una revòlta contra las violéncias fachas e exprima subretot un refús : lo refús d'acceptar : 'non, n'es pas mòrt, non creba pas...', la conviccion que tant que n'a pas obludat sa lenga, pòt pas crebar. Exprima donc la fe dins la reviscolada.

*D'après correccion Bac-Òc
Aprestat per Cristèla Cambloncq*